

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Analiza ciljev in ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 (2007-13) varstvo narave in horizontalni ukrepi

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
Direktorat za okolje
Sektor za ohranjanje narave
Andrej Bibič

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-13 (Program) je določil podrobne varstvene cilje za vsako vrsto oz. habitatni tip na območjih Natura ter varstvene ukrepe oziroma usmeritve za doseganje teh ciljev:

- ukrepi varstva narave,
- drugi ukrepi s področja trajnostnega razvoja, usmerjeni na neposredne koristi območij Natura za lokalno prebivalstvo,
- raziskovanje in razvoj tehnologij ter
- spremljanje stanja (monitoring).

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Ukrepi varstva narave

Tipe ukrepov varstva narave določa ZON. Glede na cilje doseganja ugodnega stanja je bil v PU N2k 2007-13 določen eden od teh tipov ukrepov:

- Načrti upravljanja zavarovanih območij,
- Ustanovitev novih zavarovanih območij,
- Pogodbeno varstvo ali skrbništvo,
- Omejitev ogledovanja in obiskovanja in omejitev ravnanj, ki ogrožajo zavarovane živalske vrste
- Označitev v naravi
- Nadzor

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Načrti upravljanja zavarovanih območij

Ime zavarovanega območja	predvideno leto sprejema	Stanje konec leta 2012
Triglavski narodni park	2009	Javna obravnava predloga 2012
Kamniško-Savinjski regijski park	2011	-
Kozjanski park	2008	Aktivnosti zaustavljene zaradi novelacije akta o ustanovitvi parka
Krajinski park Ljubljansko barje	2011	Osnutek predstavljen Svetu JZ 2013
Krajinski park Goričko	2008	Osnutek predstavljen Svetu JZ 2011
Krajinski park Sečoveljske soline	2007	Sprejet 2011
Krajinski park Kolpa	2009	Predlog potrjen na Svetu JZ 2012
Naravni rezervat Škocjanski zatok	2007	Sprejet 2007
Krajinski park Strunjan	datum ni bil določen	V pripravi

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Načrti upravljanja zavarovanih območij

Zaključki:

Zamujanje zaradi vsebinske zahtevnosti in obsežnosti nalog, ki izhajajo iz številnih sektorskih pristojnosti in velikosti parkovnih območij, ter pomanjkanja kadrovskih zmožnosti v javnih zavodih in na ministrstvu

Priporočila:

- pripravo razdeliti na naloge za upravljalce zavarovanih območij, ZRSVN in na tiste, ki jih pripravijo usposobljeni zunanji izvajalci,
- MKO - pripraviti metodološko poenotena navodila s kazalci za spremljanje učinkovitosti in uspešnosti upravljanja.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Ustanovitev novih zavarovanih območij

Ime načrtovanega območja	zavarovanega	ustanovitev načrtovana	Stanje konec leta 2012
Krajinski park Ljubljansko barje		2008	Ustanovljen 2008, organi parka operativni 2009
Kamniško-Savinjski regijski park		2008	Javna predstavitev osnutka uredbe 2010
Regijski park Pohorje		2010	Namera o ustanovitvi parka s strani občin 2012
Krajinski park Dragonja		2010	Ponovna pobuda
Kraški regijski park /Krajinski park Kraški rob		2012	Sklep Vlade iz leta 2011, ki med drugim vključuje tudi predlog za ustanovitev parka

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Ustanovitev novih zavarovanih območij

Zaključki:

Ciljni delež (22 % do 2014) ne bo dosežen, zaradi omejenih kadrovskih in finančnih virov.

Priporočila:

- Prioritetno naj se zaključi že začete postopke ustanovitve zavarovanih območij
- Nov program glede na kadrovske kapacitete in možnosti zagotovitve proračunskih sredstev
- Za doseganje ciljev zavarovanih območij je nujno povezovanje deležnikov in politik, ki imajo na državni in lokalni ravni koristi od zavarovanja
- Združevanje javnih sredstev različnih resorjev (zlasti turizem, regionalni razvoj, kmetijstvo)

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Pogodbeno varstvo ali skrbništvo - jame

Zaključki

Skrbništvo nad jamami in pravica rabe – 'koncesija' se od leta 2007 formalno nista podeljevali zaradi premalo definirane razmejitve med skrbništvom in koncesijo ter neurejenih premoženjskih razmerij na državni jamski infrastrukturi med sedanjimi "upravljavci" jam in državo.

Skrbniške naloge varstva jam ne glede na to izvajajo nekatera jamarska društva v javnem interesu.

Izvajana predhodna analiza ekonomskih in drugih kazalnikov, potrebnih za podelitev pravice rabe in izdelan model za podeljevanje pravic rabe jam z upoštevanjem omejitev zaradi varstva vrst in HT.

Priporočila

Pravno formalno natančneje razmejiti inštrumenta 'skrbništvo' in 'koncesija' ter urediti premoženjska razmerja na jamski infrastrukturi med sedanjimi nosilci pravic rabe jam in državo.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Pogodbeno varstvo ali skrbništvo – kmetijski habitati

Zaključki:

Od načrtovanih 60 specifičnih ukrepov pogodbenega varstva ali skrbništva za ohranjanje vrst oz. habitatnih tipov izvedena le manjšina, predvsem zaradi nezagotovitve sredstev.

Priporočila

Zagotovitev sredstev

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Omejitev ogledovanja in obiskovanja in omejitev ravnanj, ki ogrožajo zavarovane živalske vrste

- V sprejetih aktih o zavarovanju in načrtih upravljanja vključeno bistvo posamezne omejitve

Označitve v naravi

- označitve, s katerimi se preusmeri obiskovalce oz. hojo stran od problematičnih površin. Ukrepi so bili večinoma izvedeni

Nadzor

- 9 upravljavcev zavarovanih območij na delu 39 naravovarstvenih nadzornikov

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Drugi ukrepi s področja trajnostnega razvoja, usmerjeni na neposredne koristi območij Natura za lokalno prebivalstvo

Razlog - območja Natura 2000 s svojimi značilnostmi predstavljajo možne razvojne priložnosti, zlasti za turizem in nanj vezane dejavnosti. Z ustrezno razvojno politiko lahko območja Natura 2000 prinašajo koristi za lokalno prebivalstvo.

PU N2k 2007 - seznam 23 investicij in storitev nacionalnega pomena, vezanih na parkovno infrastrukturo za razvoj turistične ponudbe zavarovanih območij. Investicije in storitve nacionalnega pomena so bile iz predvidenega finančnega vira realizirane le v manjšem delu.

Glavni razlog - zagotavljanje sredstev za te projekte ni bila dovolj visoka prioriteta.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

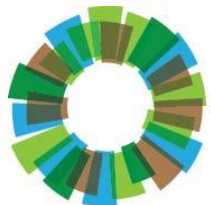

Drugi ukrepi s področja trajnostnega razvoja, usmerjeni na neposredne koristi območij Natura za lokalno prebivalstvo

Za financiranje projektov v pristojnosti svetov regij je PU N2k 2007 določal nabor nadaljnjih 52 projektnih predlogov za sofinanciranje iz ESRR. Skupna okvirna alokacija sredstev v okviru tega sklada je znašala 57,3 milijona €.

Izvedba investicij in storitev iz projektnih predlogov, je bila realizirana le v manjšem delu (do leta 2012 19 projektov Natura 2000 od ciljnega kazalnika 100 projektov).

Glavna razloga sta bila drugačne prednostne usmeritve občin in razpisi, ki niso imeli jasno ločenih sredstev po vsebinskih sklopih.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

Raziskovanje

PU N2k je 2007 določa sklope raziskovalnih aktivnosti na področju bazičnih in aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov.

Sklep Vlade ob sprejemu Programa določa, da se jih ustrezno vključi v sofinanciranje raziskovalnih programov in projektov.

Zaključek

Te aktivnosti so bile sofinancirane in izvedene v minimalnem obsegu.

V prihodnje bi bilo treba zlasti povečati umestitev ustreznih vsebin v redne raziskovalne programe raziskovalnih ustanov.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

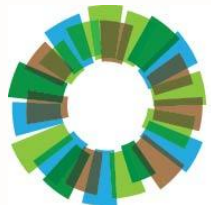
Monitoring

Zaključki:

Program določa nujno potreben monitoring za določanje stanja ohranjenosti vrst in habitatov na ravni države. Ta monitoring se je izvedlo v manjšem obsegu od načrtovanega. Obseg tega monitoringa se je do leta 2010 razširil in približal zastavljenemu, nato pa zaradi pomanjkanja sredstev skrčil.

Priporočila:

V prihodnje bi bilo treba zagotoviti stabilno financiranje za dolgoročno spremljanje stanja ciljnih vrst in habitatnih tipov po standardnih protokolih.

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

DELO SE NADALJUJE!